

Čís. 15516.

O uspokojivosti služby pomocného železničného zamestnanca v smysle § 135 vl. nar. č. 15/1927 Sb. z. a n. rozhoduje v spore o definitívu súd.

Služba môže byť neuspokojivá, i keď bol zamestnanec trestným súdom od obžaloby pre služebné previnenie oslobodený a železničnou správou nebol ani trestaný, ani pokarhaný.

(Rozh. zo 16. októbra 1936, Rv III 75/36.)

Žalobník bol od 14. augusta 1919 pomocným železničným zamestnancom. Výmerom riaditeľstva štátnych železníc v B. zo dňa 3. októbra 1932 bol zo železničných služieb na základe § 18 pracovného poriadku prepustený s okamžitou platnosťou. Po vyčerpaní opravných prostriedkov v administratívnom pokračovaní napadol žalobník žalobou proti čs. eráru okamžité prepustenie zo služieb, a to medzi iným na tom základe, že: po dobu 12 rokov nepretržite a uspokojive vykonával službu u štátnych železníc, takže v smysle § 135 vl. nar. č. 15/1927 Sb. z. a n. stal sa 14. augusta 1931 definitívnym zamestnancom a jeho služebný pomer nemohol byť zrušený podľa predpisov pracovného poriadku, ale len podľa predpisov služebného poriadku. Žalovaný čs. erár bránil sa proti tejto žalobe medzi iným tým, že žalobník nestal sa definitívnym zamestnancom v smysle § 135 vl. nar. č. 15/1927 Sb. z. a n., lebo — i keď bol 12 rokov nepretržite v železničných službách — jeho služba nebola uspokojivá. O b a n i ť š i e s ú d y žalobu zamietly. N a j - v y š š í s ú d rozviazal rozsudok odvolacieho súdu z dôvodov tu v úvahu neprichádzajúcich, v d ô v o d o c h svojho rozhodnutia uviedol však toto:

Neprávom má za to dovolací žiadost, že prostým uplynutím 12 let služby stane se pomocný zaměstnanec železnic automaticky definitivním, a že to plyne z §§ 135 a 133 vl. nar. č. 15/1927 Sb. z. a n. a z důvodové zprávy k tomuto nařízení.

Důvodová zpráva vysvětluje sice důvod, proč bylo z platového zákona č. 103/1926 Sb. z. a n. převzato do vlád. nařízení č. 15/1927 Sb. z. a n. ustanovení obdobné § 210, odst. 3 plat. zákona, jenž je ten, aby ti pomocní zaměstnanci, kteří v přechodné době — t. j. než nabudou účinnosti ustanovení § 43 vlád. nar. č. 15/1927 Sb. z. a n. o podúřednických a zřízeneckých čekatelích — nebyli ustanoveni za podúředníky a zřízence na volná systemisovaná místa, mohli se státi nevypověditelnými i bez přestupu ze skupiny pomocných zaměstnanců do některé kategorie zřízenecké, avšak vlastní smysl ustanovení § 135 vl. nar. v otázce zde rozhodované nevykládá.

Z doslovu § 135 vl. nar. a z důvodové zprávy k odst. 2 § 135 je však zřejmé, že jednou z podmínek, za kterých má pomocný zaměstnanec právní nárok na změnu svého pomocného služebního poměru v poměr

definitivní, je u s p o k o j i v á s l u ž b a. Proto, ukáže-li se, že služba nebyla uspokojivou, nejsou splněny podmínky § 135 vl. nař. a služební poměr se nezmění.

Nesprávný názor dovolací žádosti nemá opory ani ve 2. odst. § 133 vl. nař., kde se stanoví, že se nový služební poměr počíná dnem po dovršení služby s t a n o v e n é v p ř e d c h o z í m o d s t a v c i, neboť i tu se poukazuje na službu takovou, jakou žádá předpis 1. odst. § 135, to jest také uspokojivou.

Zde nutno zdůrazniti, že neprávem si osobuje železniční správa rozhodovati sama s vyloučením soudu o tom, byla-li služba zaměstnance uspokojivou, neboť služební poměr železničních zaměstnanců je poměrem soukromoprávním (§ 1 vl. nař.), jehož veškeré složky a otázky — dojde-li ke sporu — náleží řešiti procesnímu soudu, a uspokojivost služby — jsouc výsledkem služebního výkonu a chování se železničního zaměstnance — jest stejně součástí sporu a jeho řešení, jako jiné sporné okolnosti rozepře.

V otázce, je-li služba uspokojivou, nezáleží na tom, zda železniční správa trestala nebo napomínala zaměstnance pro určité služební závady, o kterých věděla, protože trestání služebních provinění a napomínání zaměstnanců je jen právem, nikoli povinností zaměstnavatele a otázka, jde-li o služební provinění — závadu, posuzovati se musí jen podle toho, zda se služební výkon a chování se zaměstnance srovnává se služebními povinnostmi, jak je předpisuje pro pomocné zaměstnance jejich pracovní řád (§§ 5, 7, 18).

Stejně měřítko platí i tehdy, je-li služební závada zároveň činem trestným podle trestních zákonů, a proto ani tu nezáleží na tom, byl-li zaměstnanec pro takový čin také potrestán soudem či nic.

Podle uvedeného právem uznal odvolací soud, že žalobce přes to, že jeho služba byla delší než 12 let, přece se nestal definitivním podle § 135 vl. nař.

Čís. 15517.

K otázce pravomoci rozsudku o rozvod manželství ve výroku o vině.

(Rozh. ze dne 17. října 1936, Rv I 1853/36.)

Srov. Sb. n. s. čís. 14706.

Žalovaný podal dne 22. srpna 1929 na svoji manželku Ludmilu P-ovou žalobu o rozvod manželství od stolu a lože z její viny; v tomto sporu byl vynesena rozsudek pro zmeškání ze dne 15. října 1929, jímž bylo manželství sporných stran rozvedeno z viny Ludmily P-ové. Rozsudek nabyl právní moci. Dne 3. dubna 1935 podala tehdejší žalovaná, nynější žalobkyně Ludmila P-ová na svého manžela žalobu o rozvod